

QRZ...

Nr 6
Sept
1948

NORRKÖPINGS RADIOKLUBB

- S a m m a n t r ä d e

Måndagen den 4 oktober kl 1930. Klubblokalen, Melinsgatan 24.
Program:

1. Föreningsangelägenheter.
2. Pejling. Föredrag av S. Lommer.
3. Konstruktion av pejlmottagare (s.k. rävsax). Brolin
4. Demonstration av rävsax. H. Blomgren.
5. Erfarenheter från rävjakt (kringsnack).
6. Kaffe - Frågelåda.

Norrköpings Radioklubb har förlorat sin uppskattade medlem Erik Berglund, som efter en kort tids sjukdom avlidit. Vi skola minnas honom såsom en, vilken genom sitt glada humör, intresse och sin villighet att arbeta för klubben gjort sig allmänt ontyckt.

Vid styrelsesammanträde har styrelsen konstituerat sig enligt följande:

S. Lommer	- ordf	von Leesengatan 5a	tel 22300
G. Johansson	- v.ordf	Lindövägen 28	32248
B. Thorén	- sekr	Taborsbergsvägen 11	
T. Bäckstam	- v.sekr QRZred	Hagaplan 64	32749
B. Brolin	- tekn. sekr	Taborsbergsvägen 14	
H. Blomgren	- kassör	Hagagatan 20a	28401
S. Thyren	- Materialförv	Odalgatan 22	28379

Höstens kurser:

- T 1: Nybörjarkurs i telegrafi. Start torsdagen 7/10
T 2: Fortsättningskurs i telegrafi. Start tisdagen 5/10
R : Praktisk-teoretisk radiokurs. Start fredagen 8/10

Anmälningar till de olika kurserna mottagas av styrelsen. Närmare upplysningar lämnas vid klubbmötet.

Frågelådan kommer denna säsong att kompletteras av en
frågespalt i QRE, där frågor av allmänt intresse i mån av
förmåga besvaras. Frågor kunna insändas till QRE red eller tek-
niske sekreteraren.

Vid årsmötet beslutades en del stadgeändringar. Nya
stadgar komma snarast att tryckas och distribueras till med-
lemmarna.

Kassören påminner om att flera medlemmar ännu ej
betalat sin årsavgift. QRE kommer i fortsättningen att sändas
endast till medlemmar, som fullgjort sina ekonomiska skyl-
digheter mot klubben.

Aktiviteten under sommaren - hösten bland Norrköpings sändarhans.

ARB:s fb cw har hörts på 40m med varierande effekt 2 - 50 w.
Tyvärr kommer han att lämna oss snart för ett eventuellt
nytt call W----, hne cu on 20 OM.

DH körde rätt flitigt på 40 cw och 5m fone, men tyvärr måste
han QSYa till Tryserum då och då.

EI kör nu för fullt på 40 fone men har även hunnit utöka sin
långa lista med 5m dx-contacts denna sommar, när sporadiska
E-skikten dök upp. Varit på Gottskärslägret, dit även TJ
reste nedförande "Röda lådan". Annars har TJ haft QTH
Kolmården hela sommaren, där han kört med batteri-power
på 5m med UI - EI - DH och SO i Norrköping och IN och PT
i Linköping. Även APJ gästspelade ett tag där ute med
transceiver, varvid Kolmårdens första lokal-QSO utväxlades
mellan TJ - APJ. APJ kommer snart i gång med en verklig
super-lyx-tx på 40 - 80 cw.

Vår vy aktive kassör UI har förstås workat dx på 20m, lokal-
QSO på 5, söndagsprat på 40, samt även hunnit med QRO till
400 watt, vilket han dock sällan använder (säger han) ty
lyset blinkar så kraftigt då. Hi - Hi.

SM5SO. I stort sett se rapport över UI, men har DC-besvär var-
för en större omformare tagit plats i kök-- förlåt omfor-
marrummet, WV:s gamla QTH. Han har även varit aktiv med
sin bil-tx och besökte Gottskärslägret som hastigast.

GF har varit vy QRL (hm) denna sommar, men sporadiskt i gång
på 40, 80 och 5 meter.

KI bygger på en fb kärna med 813 och är även intresserad av
2½ m, så det kanske inte dröjer så länge till förrän lokal-
nät kommer i gång även på denna höga frekvens.

Om ryktet talar sant kommer oldtimer TO i etern vy sn. Vi
hoppas också snart få höra FO:s fb cw es fone. Hv abt
5m OM

Finnes sändaramatör i Åby? Enligt SSA-bullen skall en -5ALJ
ha denna adress. Hpe höra från dig OM.

Något om likriktare och filter

Här förutsättes att den vanliga tvåvägslikriktningens princip är bekant. En likriktare för mottagare har vanligen ett likriktarrör av högvacuumtyp. När man behöver högre likspänningar för sändare t. ex., brukar man använda kvicksilvvergasyllda likriktarrör. Dessa fordra större omsorg i handhavandet. Spänningsfallet i ett sådant rör är konstant oberoende av belastningen och ett sådant rör har alltså inte den förmåga att skydda sig självt vid överbelastning (genom ökat spänningsfall i röret) som ett högvacuumrör har. När ett sådant rör första gången toges i bruk bör man låta glödströmmen stå tillslagen en halvtimme innan man kopplar på anodspänning, för att kondenserat kvicksilver skall förgasas. I fortsättningen räcker det om man dröjer c:a 30 sek. innan anodspänning slås till.

Det finns likriktarfilter av två olika slag: med kondensatorringång och med drosselingång. Ett filter av den förre typen kännetecknas av att utgångsspänningen blir hög men sjunker starkt med ökande belastning. Det användes huvudsakligen vid mottagare. Anodströmmen på en sådan är ju relativt konstant, varför det inte har så stor betydelse om spänningen varierar med ändrad belastning. Gäller det däremot en sändare ställas helt andra krav. Belastningen varierar inom vida gränser men man eftersträvar att hålla utgångsspänningen så konstant som möjligt. Detta kan ej uppnås med ett filter med kondensatorringång, utan man får här övergå till drosselingång, som rätt dimensionerat ger en utgångsspänning på c:a 0,9 gånger halva sekundärlindningens spänning minus spänningsfall orsakade av likströmsmotstånd. Det förutsättes här normal tvåvägslikriktning med mittuttag på transformatorns högspänningslindning. Om likriktaren är helt obelastad stiger likspänningen till den likriktade växelspänningens toppvärde (i runt tal 1,4 gånger effektivvärdet). Detta förhindrar man genom att koppla in ett belastningsmotstånd (bleeder), som dessutom har till uppgift att leda ur kondensatorerna, när strömmen bryts. Då man vid sändare arbetar med ganska höga spänningar, är detta en viktig säkerhetsåtgärd. Bleedern förbrukar ström utan att på något sätt bidra till sändarens utgångseffekt och man vill därför av ekonomiska skäl välja så högt motstånd som möjligt men å andra sidan fordras allt högre induktans i ingångsdrosseln vid minskad belastning för att hålla tomgångsspänningen nere. I detta fall får man kompromissa och man brukar då välja en bleeder som förbrukar minst 10% av fulla belastningen. Bleedern minskar den nyttiga effekten från likriktaren och är en nagel i ögat för den ekonomiske amatören (en bleeder på 25000 ohm förbrukar 40 watt vid 1000 volt som kunde utnyttjas för PA-steget om bleedern kunde slopas). Som senare skall visas kan man under vissa förutsättningar reducera den effektslukande bleeder till ett höghohmigt motstånd enbart för urladdning av kondensatorerna. Ingångsdrosseln utsättes för stora påfrestningar. Förutom den höga likspänningen till jord utsättes den för den starkt pulserande likströmmen från likriktaren, varför isolationen i densamma måste vara omsorgsfullt utförd.

Fortsättning i nästa nr.